

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 329

**Şener YİĞİT Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine
Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/468)**

TC

Başbakanlık

Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : 19-301-14020

25 Ekim 1982

Konu : Şener YİĞİT

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Andrea Laube'yi öldürmek suçundan, Fethiye Ağır Ceza Mahkemesince verilen ölüm cezası, Yargıtay 1 inci Ceza Dairesinin 15.9.1982 gün ve Esas 1982/2077, Karar 1982/3214, tebliğname : 1-B-1851 sayılı ilamı ile onanan Mustafa oğlu, Hanife'den doğma, Fethiye İlçesi, Uzunyurt Köyü nüfusuna kayıtlı 9.10.1950 doğumlu Şener Yiğit hakkında düzenlenen dava dosyası ve Adalet Bakanlığının 20.10.1982 gün ve CİGM.1.134.10.982/060966 sayılı yazısının örneği ekte gönderilmiştir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

Adalet Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 3/468

Karar No. : 49

27 Ocak 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

30 Eylül 1978 tarihinde Andrea Laube'yi cürümünü gizlemek ve delillerini yok etmek maksadıyla öldürmek ve Haio Harms'ı vasıflı olarak öldürmeye eksik teşebbüs suçlarından sanık Fethiye İlçesi, Uzunyurt Köyü, Hane 41, Cilt 089/02, Sayfa 14'de nüfusa kayıtlı Mustafa oğlu, Hanife'den olma 9.10.1950 doğumlu Şener Yiğit'in Andrea Laube'yi öldürmekten Türk Ceza Kanununun 450/9 uncu maddesi gereğince idamına, Haio Harms'ı öldürmeye eksik derecede teşebbüsten Türk Ceza Kanununun 450/9, 61 inci maddeleri uyarınca 15 sene ağır hapis cezası ile mahkûmiyetine dair Fethiye Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 24.8.1981 gün ve Esas 1979/47, Karar 1981/84 sayılı hükmü, Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 15.9.1982 gün ve Esas 1982/2027, Karar 1982/3214 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşmiş bulunduğundan bu işe ait dosya, Başbakanlığın 25 Ekim 1982 gün ve 19-301-14020 sayılı tezkeresine ekli olarak Danışma Meclisi Başkanlığına Başkanlıkça da Komisyonumuza havale edilmiş olmakla Adalet Bakanlığı temsilcisinin de katıldığı toplantıda yapılan tetkik ve müzakere sonunda :

Avusturya Büyükelçisinin eşi Verena Laube kızı Andrea Laube ve yeğeni Haio Harms'ın 28.9.1978 tarihinde yaz tatillerini geçirmek üzere Fethiye İlçesi Belcekız mevkiindeki Çetinkampa geldikleri, olay günü olan 30.9.1978 tarihinde yiyecekleri ile bir kısım şahsî eşyalarını alarak bir kilometre kadar uzakta bulunan Kıttrak tabir edilen yere piknik yapmak ve denize girmek maksadı ile gittikleri, Fethiye İlçesi merkezinde ikamet eden ve berberlikle iştigal eden sanığın dükkâna gelen bazı müşterilerinden adı geçen koyda

turistlerin çıplak olarak denize girdiklerini öğrendiği, hadise günü av tüfeği, fişeklik ve av çantasını alarak mezkûr mahalle geldiği, denize girmekte olan mağdur ve maktulleri bir süre seyrettikten sonra cinsî ilişki kurmayı arzu ettiği Andrea'nın yanına gelmesi için işaret ettiği, Andrea'nın keyfiyeti annesine bildirdiği, sanığın hareketlerinden kuşkulanan maktullerle mağdurun oradan uzaklaşmak istedikleri peşlerini takip eden ve yollarını kesen sanığın iz'aç edici hareketlerini sürdürdüğü, Türkçe konuşabilen Verena'nın sanığa hitaben «bizimle uğraşma, polis ve jandarmaya haber veririm» diyerek sanığı caydırmaya çalıştığı, bunun üzerine sanığın Andrea ile cinsî ilişkisine engel olacağına kanaat getirdiği Verena'yı av tüfeği ile ateş edip öldürdüğü, bunu takiben ika ettiği öldürme suçunun delil ve emarelerini ortadan kaldırmak gayesiyle Andrea'yı da öldürdüğü, Haio Harm'ı öldürmeye eksik derecede teşebbüs ettiğinin sübuta erdiğine kanaat getirilmekle, Fethiye Alır Ceza Mahkemesinin 24.8.1981 tarihinde sanık hakkında Türk Ceza Kanununun 450/9, 450/9, 61 inci maddeleri gereğince idam ve 15 sene ağır hapis cezası ile mahkûmiyetine dair hükmünün Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 15.9.1982 günlü ilamı ile onanarak kesinleşmiş olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar karşısında hükümlü Şener Yiğit hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmemesinde kamu adına herhangi bir yarar görülmediğinden Komisyonumuzca, Anayasanın 87, Danışma Meclisi İçtüzüğü'nün 86 nci maddeleri gereğince hazırlanan Şener Yiğit hakkındaki ölüm cezasının yerine getirilmesine dair ekli kanun tasarısının Danışma Meclisine sunulmasına oyçokluğu ile karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere rapo rumuz saygı ile sunulur.

Rıfat BAYAZIT
Başkan

M. Fevzi UYGUNER
Başkanvekili

Halil GELENDOST
Bu Raporda Sözcü

Serda KURTOĞLU
Çekimserim.
Gerekçe eklidir.
Kâtip

Yavuz ALTOP
Üye

Enis MURATOĞLU
Üye

Necip BİLGE
Çekimserim.
Üye

Halil ERTEM
Üye
Bulunamadı.

İbrahim BARANGİL
Üye
Bulunamadı.

Abdullah Pulat GÖZÜBÜYÜK
Üye

Beşir *HAMİTOĞULLARI*
Üye
Bulunamadı.

Ömer Adnan OREL
Üye

ÇEKİMSERLİK OY GEREKÇESİ

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları gereği, suç tarihi göz önünde bulundurulduğunda, konunun 1961 Anayasası ışığında çözümlenmesi gerekecektir.

Bu Anayasanın 11 inci ve 14/4 maddesine rağmen;

Memleketimiz ceza hukukunda ölüm cezasına yer verilmiştir. Türk hâkimi Türk kanunlarını uygulamaktan kaçınamayacağına göre, ölüm cezasıyla sonuçlanan ilamların öteki kazaî kararlar gibi infazı gerekmektedir.

Ancak, 1961 Anayasasının 64 üncü maddesi gereği ölüm cezalarının yerine getirilmesi kanun ile mümkündür.

Kanun koyucu, Yargıtayın zorunlu incelemesinden sonra kesinleşmiş bir hükmün yerine getirilmesini infazın kanunla kabul edilmesine bağlı tuttuğuna göre, oy vermemizde hukukî tartışmalara girilmesine, dava dosyasının incelenmesine yer yoktur.

Oy vermede; ölüm cezasının yerine getirilmesinin kanuna bağlanıp bağlanmayacağına değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu değerlendirme hukuk dışında tamamen sosyal, siyasal - vicdanî bir değerlendirme olacaktır.

Değerlendirmenin doğruluğunu sağlayabilmek için şu hususların özenle göz önünde bulundurulması gerekir.

1. Suç sebebi ne olursa olsun, işlenen suç toplum için ne derece zararlı bulunursa bulunsun, ölüm cezasının yerine getirilmesinde suçluyla islah amacı yoktur.

2. Ölüm cezasının yerine getirilmesi, suçlu için gerçekte ceza infazı anlamını taşımaz. Zira infaz ile suçlunun vücudu ortadan kalkmaktadır. Suçlu gerçekte cezasız bırakılmaktadır.

3. Ölüm cezasının infaz edilmemesi suçlunun cezasının affı anlamını taşımaz. O, daima ölüm cezası mahkûmudur. Hayatını cezaevinde sürdürüp bitirmek zorundadır. Bu, işlediği suçun ağırlığına denk bir cezadır. Ölüm cezası hükümlüsü, infaz hukukunun suçlu lehine öngördüğü hiçbir hükümden yararlanamaz. Mesela şartla salıverilemez. Müebbet hapis mahkûmu da değildir.

4. Ölüm cezası mahkûmunu hayatının sonuna kadar cemiyetten tecrit etmek cezadan beklenen içtimai faydayı sağlar. Ölüm cezası yerine getirilirse, insan eliyle insan hayatına, suçun işlenmesinden çok sonra son verilmesi nedeniyle, maişerî vicdanda bir rahatsızlık, huzursuzluk doğar ve infazdan itibaren geçen zaman süresince bu vicdan huzursuzluğu gelişir, merhamete, acımaya dönüşür. Bu yönden de ölüm cezasını yerine getirmekte yarar yoktur.

5. Ölüm cezasının yerine getirilmesi kanununu çıkarmak görevi Meclise verilmiştir. Meclis cezayı yerine getirmeme hususunda kanun ısdar edemez; Meclise verilen yetki tek yönlüdür. O halde, kanunun oluşumu için gerekli safhalardan birinde gerekli oy çokluğu oluşmazsa ölüm cezası yerine getirilmeyecektir. Başbakanlık tezkeresi ilgili Meclis Komisyonuna gelip gerekli çoğunluğu sağlayamazsa infaz imkânsızlaşır. Komisyondan sonra Meclis kanatlarından herhangi birinde çoğunluk sağlanamazsa yine kanun oluşmaz, infaz imkânsızlaşır. Kanunu Cumhurbaşkanı imza etmezse yine infaz mümkün değildir.

Burada bir noktayı vurgulamakta yarar vardır : Komisyonda oy verme durumunda olan bir üye «ben infaz doğrultusunda oy vereyim, takılacaksa Meclis kanatlarında takılsın» diyememelidir. Vicdanan kanaatini belirtmek zorunda bulunan bir kimse, başkasının sorumluluğunu kendi oyuna dayanak yapamaz. Bunun gibi «Hâkim, Yargıtay idama hükmetmiş, ben onların kararlarının doğruluğuna güvenerek infaz oyu kullanırım, hata varsa günahını hâkimler çeksın» de diyemez. Zira kanun ölüm cezası hükmü ile bu hükmün yerine getirilmesini birbirinden ayırmış, müstakil prosedüre tabi tutmuştur. Hüküm ile infazı birbirine karıştırarak vicdan huzuruna varmak mümkün değildir. Oy verme görevini bu düşünce ile gereği gibi yerine getirmek imkânı da yoktur.

Yukarıda arz ve izah edilen hususlar göz önünde bulundurulacak yapılacak değerlendirme ile 1961 Anayasasının 64 üncü maddesinin öngördüğü ölüm cezasının yerine getirilmesi kanununun oluşturulması, kendisinden beklenen amacı ancak şu hallerde gerçekleştirebilir : Suçtan doğan zarar halen devam ediyorsa, suçlu ele geçer geçmez yargılanıp hüküm verilmesi kaydıyla, cezanın yerine getirilmesi kanununun ısdarı gerekir. Suçlunun ele geçtiği anda toplum huzuruna hâkim olunacak duruma gelinmişse artık infazda ferdi-

içtimaî fayda yoktur, bilakis zarar vardır. Ormandan şehre sızan vahşi hayvan ne kadar masumu parçalarsa parçalsın, ele geçirilmezse hâkimiyet elden kaçırıldığı için öldürülmesine karar verilir. Bulununca karar yerine getirilir. Fakat diri yakalanıp demir kafese alındı mı, toplum düzenine hâkimiyet teessüs ettiği takdirde, artık vahşi hayvanı ifna etmek yerine onu ka feste muhafaza etmek doğru olur. Öldürülmesinde hiçbir fayda yoktur. Tutsak edilenin toplum düzenine hâkimiyet teessüs ettikten sonra öldürülmesi intikam hissi ile izah edilebilir. İntikam ise Devlet olma ile bağdaşmaz.

Ölüm cezasının yerine getirilmesi için kanun oluşturulması oylamasının söz konusu olduğu günümüzde topluma Devlet gücünün hâkim olduğu inkâr edilmez bir vakiadır. Suçluların ölüm cezalarının yerine getirilmesinde içtimaî siyasî - ferdî bir fayda bulunduğu söylenemez.

12 Eylül'den bu yana girilen etkili operasyonlarla Devlet toplum düzenine hâkim olmuştur. Bu noktaya ulaşmanın gereği yerine getirilen ölüm cezalarının içtimaî faydası vardır. Bugünkü infazlar için aynı faydanın bulunduğu söylenemez. 12 Eylül'den çok önce işlenmiş suçlardan ölüm cezası giymiş olanların bu cezalarının yerine getirilmesinde de bugün bir fayda bulunmamaktadır.

Buna rağmen Danışma Meclisi Genel Kurulunu ve Millî Güvenlik Konseyini oylarında vicdanlarıyla başbaşa bırakabilmek için çekimser oy kullanmakta fayda mülâhaza ettiğim cihetle infazın yerine getirilmesi hususunda olumlu ya da olumsuz oy kullanmamayı ve sonuç olarak çekimser kalmayı doğru gördüğümü saygılarımla arz ederim.

Serda KURTOĞLU
Danışma Meclisi
Adalet Komisyonu Üyesi

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Şener Yiğit Hakkındaki Ölüm Cezasının Yerine Getirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 15.9.1982 tarih ve Esas 1982/2027, Karar 1982/3214 sayılı ilamı ile kesinleşen Fethiye Ağır Ceza Mahkemesinin 24.8.1981 tarih ve Esas 1979/47, Karar 1981/84 sayılı hükmü ile Türk Ceza Kanununun 450/9 uncu maddesi uyarınca ölüm cezasına mahkûm edilmiş bulunan Fethiye İlçesi, Uzunyurt Köyü, Hane 41, Cilt 089/02, Sayfa 14'de nüfusa kayıtlı Mustafa oğlu, Hanife'den olma 9.10.1950 doğumlu Şener Yiğit hakkındaki ölüm cezası yerine getirilir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Adalet Bakanı yürütür.